

Til
Nordjyske frikommunenetværk

Dato
Juli 2019

FRIKOMMUNEFORSØG MED REHABI- LITERINGSTEAMS STATUSNOTAT

INDLEDNING

1.	INDLEDNING	2
2.	TILRETTELÆGGELSE OG ERFARINGER MED FORSØG MED JAF	3
3.	TILRETTELÆGGELSE OG ERFARINGER MED FORSØG MED LÆ265	8

1. INDLEDNING

Regeringen og KL aftalte i økonomiaftalen for 2016 at igangsætte frikommuneforsøg i perioden 2016-2020. Forsøget er organiseret i netværk af frikommuner, der samles om at lave forsøg inden for et fælles tema. Frikommunerne har efter ansøgning fået mulighed for at blive undtaget fra statslige regler eller få et ændret regelgrundlag. I perioden får udvalgte kommuner således udstrakt frihed til at afprøve nye og mere effektive måder at løse deres opgaver på.

Det nordjyske frikommunenetværk er et af de udvalgte netværk, der er givet vide rammer for at nytænke opgaveløsningen. Netværket består af 11 nordjyske kommuner, der sammen arbejder med at skabe en mere fleksibel og effektiv beskæftigelsesindsats under temaet *Beskæftigelse og integration*.

Som frikommunenetværk med mulighed for igangsættelse af konkrete forsøg har de nordjyske kommuner en ambition om at opnå friere rammer og større handlefrihed i beskæftigelsesindsatsen. Dermed er det muligt at holde fokus på resultater og effekter fremfor rettidighed og proceskrav, hvilket i sidste ende fremmer en større succes med at bringe ledige og personer på offentlige forsørgelse i beskæftigelse.

Samlet arbejder de nordjyske kommuner med en fokuseret og sammenhængende forsøgsindsats for at løse en fælles samfundsmæssig problemstilling i Nordjylland; at sikre tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft, der kan understøtte vækstskabelsen hos det nordjyske erhvervsliv.

Forsøg om "Rehabiliteringsteams"

Forsøget med *rehabiliteringsteams* er et konkret eksempel på, hvordan de nordjyske kommuner opnår friere rammer og større handlefrihed. Forsøget er delt i to dele:

1. Mulighed for at fritage visse sager om første jobafklaringsforløb for behandling i kommunens rehabiliteringsteam. Fritagelsen vil primært rette sig mod de borgere, der alene har arbejdsmarkedsrettede udfordringer.
2. Mulighed for fleksibilitet i indhentelse af LÆ 265, lægeattest til rehabiliteringsteam.

Forsøget er igangsat i ni kommuner: Aalborg, Rebild, Brønderslev, Mariagerfjord, Jammerbugt, Hjørring, Frederikshavn, Morsø og Vesthimmerland. Vesthimmerland har dog valgt ikke at implementere den del af forsøget, som omhandler jobafklaringsforløb.

Status på forsøget

Kommunerne har valgt forskellige modeller for, hvordan de implementerer forsøget. Gennem forsøgsperioden deler kommunerne viden om og følger op på forsøgets fremdrift, resultater og metoder. Således bidrager erfaringerne løbende til idéudvikling og læring kommunerne imellem.

Rambøll Management Consulting står for evalueringen af forsøget og har i den forbindelse faciliteret en midtvejsworkshop med fokus på de foreløbige resultater. Derudover har kommunerne indsendt statusopgørelser. Dette statusnotat er skrevet med afsæt i dette datagrundlag.

1.1 Læsevejledning

Foruden denne indledning består notatet af to kapitler, som beskriver de foreløbige erfaringer med de to dele i forsøget:

- **Kapitel 2:** Tilrettelæggelse og erfaringer med forsøg med jobafklaringsforløb (JAF).
- **Kapitel 3:** Tilrettelæggelse og erfaringer med forsøg med LÆ265.

2. TILRETTELÆGGELSE OG ERFARINGER MED FORSØG MED JAF

Denne del af forsøget giver mulighed for, at behandle en række sager om jobafklaringsforløb, uden forelæggelse for rehabiliteringsteamet. Formålet er at skabe bedre rammer til at planlægge målrettede jobafklaringsforløb med fokus på hurtig tilbagevenden til beskæftigelse.

Fritagelsen retter sig primært mod de borgere der alene har arbejdsmarkedsrettede udfordringer, eller hvor der allerede er iværksat virksomme tværfaglige indsatser.

Med forsøget har de nordjyske kommuner fået mere fleksible rammer for sagsbehandlingen, med mulighed for at foretage et fagligt skøn af, hvilke borgere der har behov for at få behandlet deres sag i et rehabiliteringsteam. Der er således fokus på at skabe mulighed for en mere differentieret og individuel behandling af borgernes sag, som i højere grad har fokus på fremdrift, mening og sammenhæng.

Overordnet set oplever alle kommunerne, der har implementeret forsøget, at forsøget lever op til det overordnede formål om at skabe bedre rammer til at planlægge målrettede jobafklaringsforløb med fokus på hurtig tilbagevenden til beskæftigelse.

I det følgende gives der en status på udformningen af forsøget. Denne del bygger på tal om antallet af fritagelser trukket fra kommunernes fagsystemer samt kommunernes vurdering af hvilke typer forløb der er blevet fritaget. Efterfølgende fremlægges kommunernes vurdering af de foreløbige resultater.

1.2 Udformningen af forsøget med JAF

Forsøget anses som meget relevant på tværs af kommunerne og er i høj grad blevet benyttet til at fritage borgere fra mødet med rehabiliteringsteamet (se tabel 1). Det har dog i de fleste kommuner krævet et fokus på at klæde medarbejderne på til at identificere borgere, der er relevante at fritage fra mødet i rehabiliteringsteamet.

Forsøgets udformning vurderes ud fra følgende parametre:

- Hvor mange jobafklaringsforløb fritages fra rehabiliteringsmøde
- Hvilke typer forløb er blevet fritaget

Hvor mange jobafklaringsforløb fritages fra rehabiliteringsmøde

Tabel 1: antal fritagelser fra møde med rehabiliteringsteam i forsøget

Kommune	JAF-forløb fritaget	JAF-forløb i alt
Aalborg	329	378
Brønderslev	175	202
Frederikshavn	170	210
Hjørring	66	139
Jammerbugt	159	184
Mariagerfjord	119	130
Morsø	65	74
Rebild	117	185
Vesthimmerland	Er udgået af forsøget	

Hvilke typer forløb er blevet fritaget

Forsøget omhandler borgere der alene har arbejdsmarkedsrettede udfordringer, eller hvor der allerede er iværksat virksomme tværfaglige indsatser. Det har vist sig jf. tabel 1, at denne gruppe udgør en relativ stor del af alle de borgere, der modtager i jobafklaringsforløb.

Kommunerne oplever, at det er de eksempler der fremhæves i ansøgningen, der også i praksis er aktuelle at fritage. Der er her tale om følgende eksempler:

- Sager der overgår til Jobafklaring umiddelbart ved start af sygdom jf. sygedagpengelovens § 24a, og hvor årsagen til jobafklaringsforløbet alene skyldes manglende genoptjeningsret til sygedagpenge
- Sager der overgår til Jobafklaring (efter 22. ugers sygedagpengeforløb), og hvor der ikke vurderes behov for en koordineret tværfaglig indsats, eksempelvis:
  - Hvor der er tale om fortsat uarbejdsdygtighed, men overgang til jobafklaringsforløb alene skyldes sygedagpengelovens regelsæt om forlængelse
  - Hvor der er igangsat en plan med henblik på raskmelding med primært sigte på behandling og beskæftigelsesrettet indsats
  - Sager, hvor der allerede er igangsat en plan med tværfagligt indhold der fungerer, og hvor tidspunkt for rehabiliteringsmøde bør afstemmes ift justeringer af planer eller såfremt den igangsatte plan ikke kan gennemføres
  - Igangværende behandlingsforløb, og hvor stillingtagen til et tværfagligt møde bør afvente resultatet af behandlingsforløbet

2.1 Foreløbige resultater af forsøget med JAF

Forsøgets foreløbige resultater vurderes ud fra følgende tre parametre:

- Sagsbehandlingstid
- Afgang til beskæftigelse
- Borgertilfredshed
- Medarbejdernes oplevelse af fritagelsen

Sagsbehandlingstid: Det er kommunernes vurdering, at forsøget har reduceret sagsbehandlingstiden for de borgere, der er blevet fritaget fra forelæggelse for rehabiliteringsteamet. Kommunerne oplever en større fleksibilitet til at iværksætte indsatsplaner på det rigtige tidspunkt i sagsforløbet,

fordi det ikke er nødvendigt at udarbejde forberedende skema, afvente mødetidspunkt samt indhold i teamets indstilling. Der er dermed tale om, at kommunerne fritages fra unødigt oversagsbehandling, hvilket reducerer sagsbehandlingstiden. Dette skyldes primært, at borgere som overgår til jobafklaringsforløb, ikke nødvendigvis har komplekse problemstillinger af en sådan karakter, at det giver mening at drøfte dem på et tværfagligt rehabiliteringsmøde. Med fritagelsen gives der mulighed for at igangsættes relevante indsatser med det samme. Hvis ikke fritagelsen var mulig ville borgeren skulle afvente mødet med rehabiliteringsteamet, hvormed man i nogle tilfælde oplever at det forsinker raskmeldingstidspunktet. Der kan endvidere være risiko for at der indstilles til aktiviteter, som forlænger sagen. Derudover er der risiko for overkompensation og for at sygeliggøre borgere, som ikke har et behov for en tværfaglig indsats.

Afgang til beskæftigelse: Ud fra det nuværende datagrundlag er det ikke muligt at sige noget præcist om hvordan forsøget påvirker afgang til beskæftigelse. Det er dog kommunernes vurdering, at den tidligere beskæftigelsesrettede indsats har en effekt ift. afgang til beskæftigelse, da indsatser kan sættes i gang tidligere.

Borgertilfredshed: I flere af kommunerne får borgeren selv valget om hvorvidt de ønsker, at deres sag skal forelægges rehabiliteringsteamet. Her er det kun i ganske få tilfælde sket, at borgeren har valgt rehabiliteringsteamet til. Det må dermed antages at borgerne er tilfredse med at blive fritaget fra mødet med rehabiliteringsteamet. Kommunerne oplevede inden forsøget at flere borgere ikke kunne se meningen med mødet, og de blev psykisk påvirkede af at skulle deltage i et meningsløst møde.

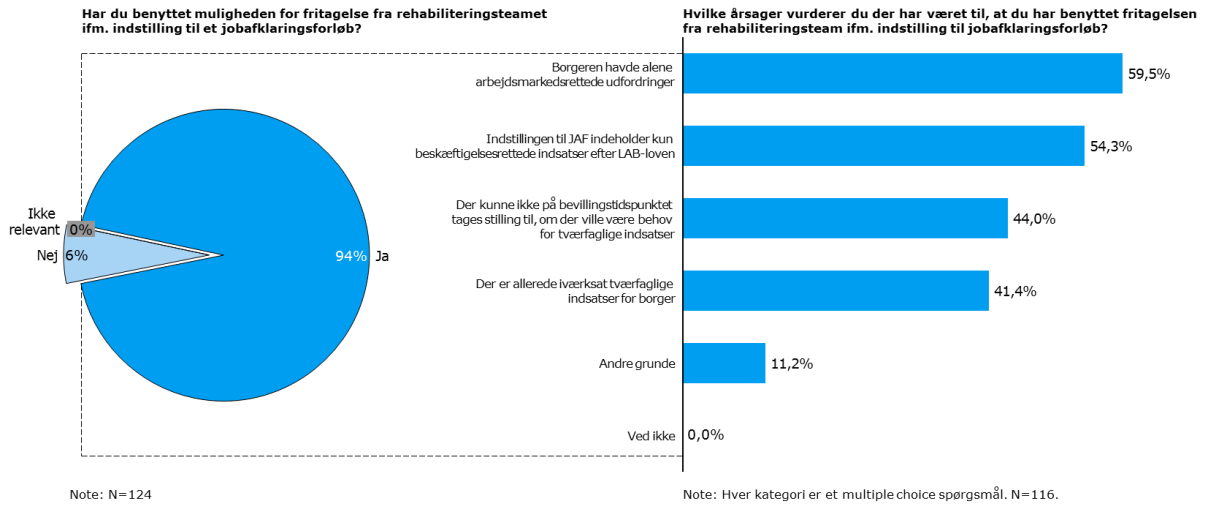
Medarbejdernes oplevelse af fritagelsen: Der er blevet gennemført en survey med de medarbejdere, i de otte kommuner, som har mulighed for at gøre brug af forsøget. Spørgeskemaet er besvaret i perioden april/maj 2019. Surveyen er sendt til 151 medarbejdere og 124 har svaret, hvilket svarer til en svarprocent på 82 pct.

Opsummeret svarer medarbejderne følgende:

- Størstedelen af medarbejderne har taget forsøget til sig. Hele 94 pct. har benyttet muligheden for fritagelse fra rehabiliteringsteamet ved indstilling til et jobafklaringsforløb
- Medarbejderne vurderer at forsøget styrker deres faglige råderum. De oplever, at de bedre kan prioriteret deres ressourcer og bruge dem på de sager, hvor det giver mest mening
- Medarbejderne vurderer, at forsøget har positive resultater for borgerne. Det vurderes bl.a. at forsøget har reduceret varigheden af forløbene, har sikret øget fleksibilitet og derudover vurderes det at borgerne er tilfredse med at blive fritaget fra rehabiliteringsteamet
- Størstedelen af medarbejderne svarer, at forsøget har resulteret i mindre dokumentation, mindre administration samtidig med at de oplever en styrket kvalitet i kerneydelsen

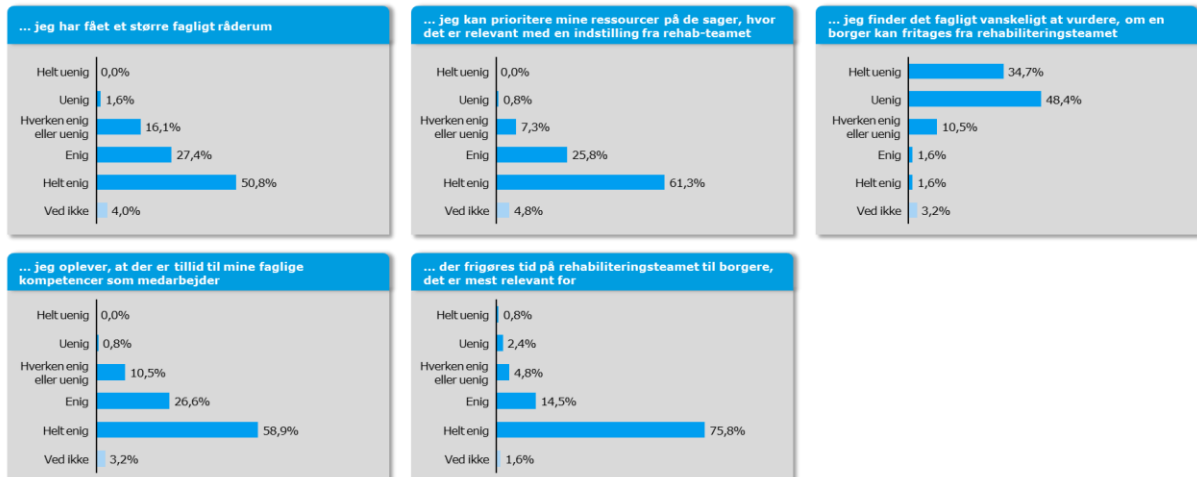
Fordelingen i medarbejdernes besvarelser kan ses i de nedenstående fire figurer:

Figur 1: Brugen af forsøget med JAF og årsager til fritagelse

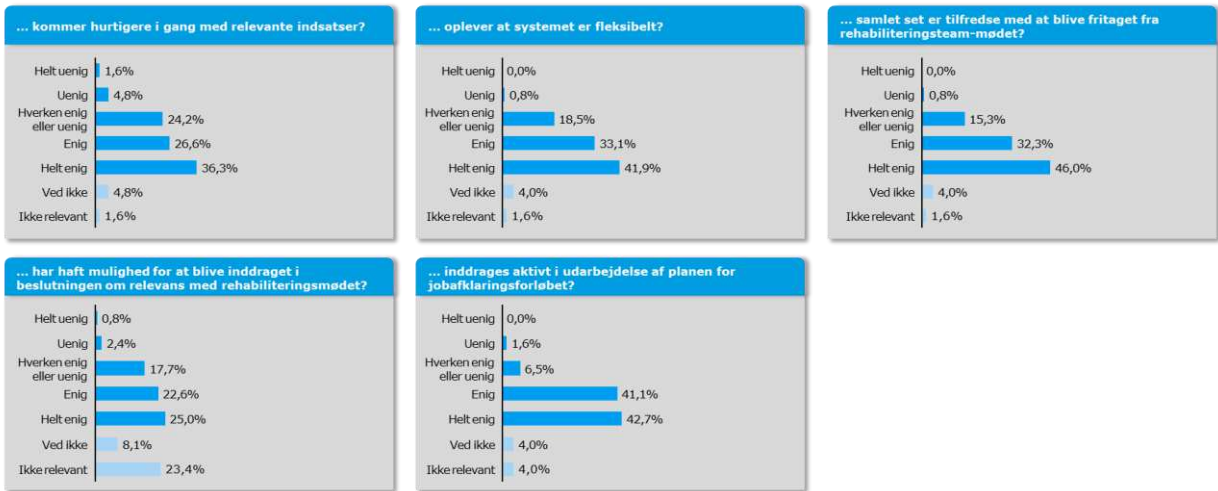
Figur 2: Medarbejdernes vurdering af forsøget med JAF og betydningen for deres faglighed

Muligheden for fritagelse fra rehabiliteringsteam ifm. indstilling til jobafklaringsforløb betyder, at:

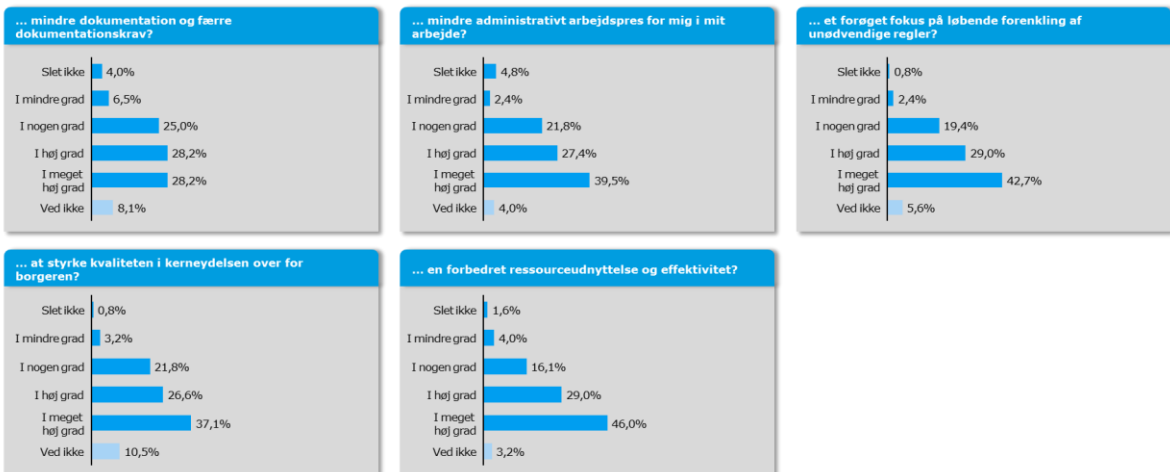
Figur 3: Medarbejdernes vurdering af forsøget med JAF og de borgerrettede resultater

Hvor enig er du i udsagnet om, at borgerne...

Figur 4: Medarbejdernes vurdering af forsøget med JAF ift. afbureaukratisering og kvalitet

I hvilken grad vurderer du, at frikommuneforsøget har bidraget til...

3. TILRETTELÆGGELSE OG ERFARINGER MED FORSØG MED LÆ265

Forsøget med mulighed for fleksibilitet i indhentelse af LÆ 265 til rehabiliteringsteamet i forbindelse med sager om ressourceforløb, fleksjob og førtidspension.

Formålet er at skabe et bedre flow i borgerens sag, hvor borgeren ikke unødigt skal til undersøgelse hos egen læge, hvis der i forvejen er tilstrækkelige helbredsmæssige oplysninger til at kunne af-dække borgerens sundhedsmæssige tilstand. Derudover skal de praktiserende læger ikke bruge unødvendig tid på lægeattestarbejde, hvilket er særligt vigtigt i de områder i Nordjylland med generel lægemangel.

Erfaringen fra de seneste 4 år er, at det ikke i alle sager er egen læge, der er primær sundhedsperson ift. til den sygemeldte borger. Dette gør sig særligt gældende hvis borger behandles i specialiseret regi. I disse situationer undrer borgerne (og lægerne) sig over, at de skal bestille tid til samtale og afvente denne særlige helbredserklæring, inden sagen kan behandles på rehabiliteringsmøde, når kommunen i forvejen har relevante akter fra speciallæger, behandlende afdelinger på sygehus eller genoptræningsafdelinger.

3.1 Udformningen af forsøget med fritagelse for LÆ265

Udformningen af forsøget vurderes i evalueringen ud fra følgende:

- Antal sager hvor LÆ265 ikke er benyttet
- Ressourcebesparelse
- Beskrivelse af hvilke sager det giver mening ikke at indhente LÆ265

Antal sager hvor LÆ265 ikke er benyttet samt ressourcebesparelse

Tabel 2 Antal sager hvor der fritages fra LÆ265 i forsøget

Kommune	Antal sager hvor LÆ265 ikke benyttes	Antal sager hvor der indhentes LÆ265
Aalborg	272	2429
Brønderslev	Er ikke med i denne del af forsøget	
Frederikshavn	151	361
Hjørring	109	291
Jammerbugt	65	470
Mariagerfjord	69	135
Morsø	56	111
Rebild	64	147
Vesthimmerland	10	97

Beskrivelse af hvilke sager det giver mening ikke at indhente LÆ265

Kommunerne oplever, at LÆ 265 kan undlades i forskellige forløb. Hovedsageligt er der tale om borgere, hvor deres helbredsmæssige tilstand er beskrevet grundigt på anden vis end LÆ265. Der kan

også være tale om sager hvor det det fagligt har givet mere mening at indhente en anden type attest frem for LÆ265 fx er der i Aalborg i 2018 indhentet flere LÆ145 og LÆ135 end i 2017, der er dog indhentet færre attester på de tre attesttyper i 2018 end i 2017.

Nedenfor opstilles en række eksempler på borgere, hvor det giver mening med en fritagelse:

- Ved kræftsygdomme, hvor der primært er brug for oplysninger fra onkologisk afdeling
- Ved svære neurologiske problemstillinger, hjerneblødning eller anden form for hjerneskade
- Ved indlæggelse eller ambulans behandling i psykiatrisk regi, hvor der primært er brug for oplysninger og et tæt samarbejde med psykiatrien
- I situationer, hvor lægen allerede har udarbejdet andre attester til kommunen om borgeren
- I sager med unge med udviklingsforstyrrelser.

3.2 Forsøgets foreløbige resultater med fritagelse for LÆ265

Forsøgets resultater vurderes i forhold til følgende tre parametre:

- Sagsbehandlingstid
- Sagsbehandlingens vurderinger af muligheden for fritagelse
- Praktiserende Lægers Organisation (PLO) og regionens vurdering af forsøget
- Medarbejdernes oplevelse

Sagsbehandlingstid: Kommunerne oplever at sagsbehandlingstiden kan nedsættes betydeligt i de sager, hvor der fritages fra LÆ265 og benyttes andre helbredsoplysninger. Det betyder at borgere der fx er indstillet til fleksjob kan komme for rehabiliteringsteamet hurtigere og dermed komme hurtigere i et fast fleksjob – til gavn for både borger og arbejdsgiver. Dette skyldes, at der spares tid ved at borgeren ikke skal til læge og ved at lægen ikke skal udarbejde attesten. Derudover der nogle kommuner, som oplever udfordringer med ventetider på attester fra praktiserende læger. Ift LÆ 265 har lægerne 30 dage til besvarelse, hvilket nogle læger kan have svært ved at overholde.

Sagsbehandlingens vurderinger af muligheden for fritagelse: Tilbage meldingen fra kommunerne er, at det i høj grad er muligt at fritage borgere fra LÆ265, hvis der ligger andre helbreds vurderinger i sagen i forvejen, eller hvis det vurderes at andre helbredsoplysninger vil være mere relevante ift. belysning af helbreds situationen. Det påpeges fx at LÆ145 Generel helbredsattest (GHA) ofte giver en bedre helbreds vurdering af borgeren end en LÆ265. Det fremhæves dog, at det er fagligt begrundede valg der skal afgøre, hvilke helbreds mæssige dokumentationer, der kan belyse en borgers sag tilstrækkeligt.

Praktiserende Lægers Organisation (PLO) og regionens vurdering af forsøget: På nuværende tidspunkt har der ikke været en opsamling på PLO og regionens vurdering af forsøget. Dette vil der blive sat fokus på i forbindelse med den endelige evaluering af forsøget. Det er dog kommunernes vurdering, at der er blevet taget godt imod forsøget, da det reducerer behovet for overflødige attester.

Medarbejdernes oplevelse: Der er blevet gennemført en survey med de medarbejdere, i de otte kommuner, som har mulighed for at gøre brug af forsøget med fritagelse fra LÆ265. Spørgeskemaet er besvaret i perioden april/maj 2019. Surveyen er sendt til 246 medarbejdere og 205 har svaret, hvilket svarer til en svarprocent på 83 pct.

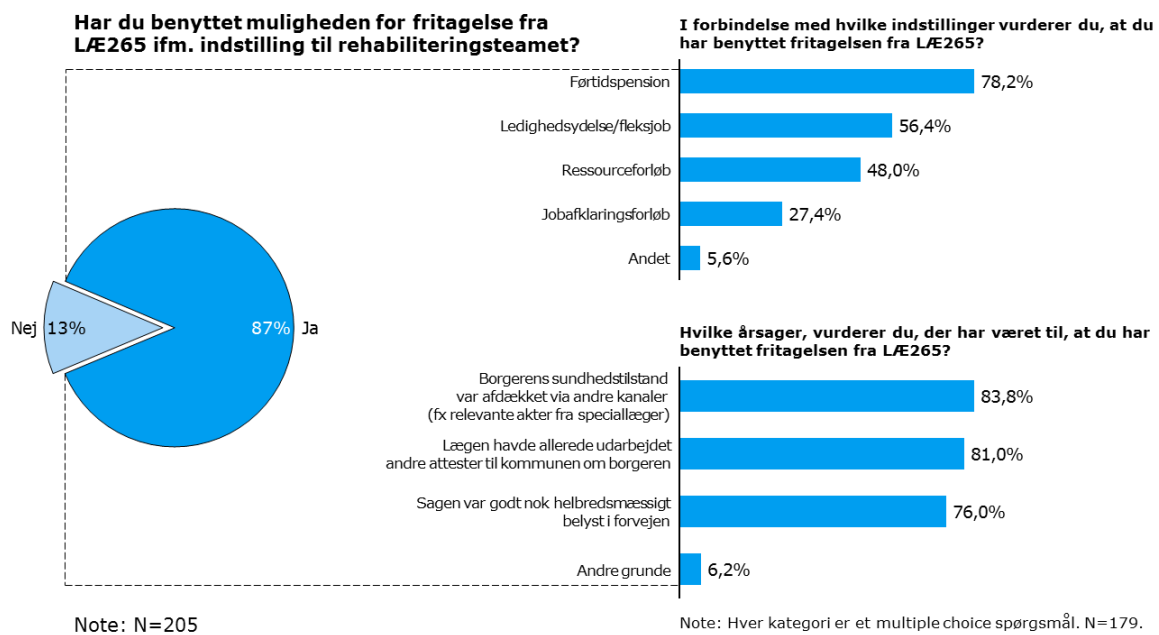
Opsummeret svarer medarbejderne følgende:

- Størstedelen af medarbejderne har taget forsøget til sig. Hele 87 pct. har benyttet muligheden for fritagelse fra LÆ265

- Fritagelsen benyttes i størst grad ift. indstilling til førtidspension samt ledighedsydelse/fleksjob. Der fritages primært fra LÆ265, fordi borgerens sundhedstilstand er tilstrækkeligt af-dækket på anden vis
- Medarbejderne vurderer at forsøget styrker deres faglige råderum. De oplever, at fritagelsen har haft en positiv indvirkning på sagsbehandlingstiden uden at det påvirker kvaliteten i sagsbehandlingen
- Størstedelen af medarbejderne svarer, at forsøget har resulteret i mindre dokumentation, mindre administration samtidig med at de oplever en styrket kvalitet i kerneydelsen og med-ført en bedre ressourceudnyttelse

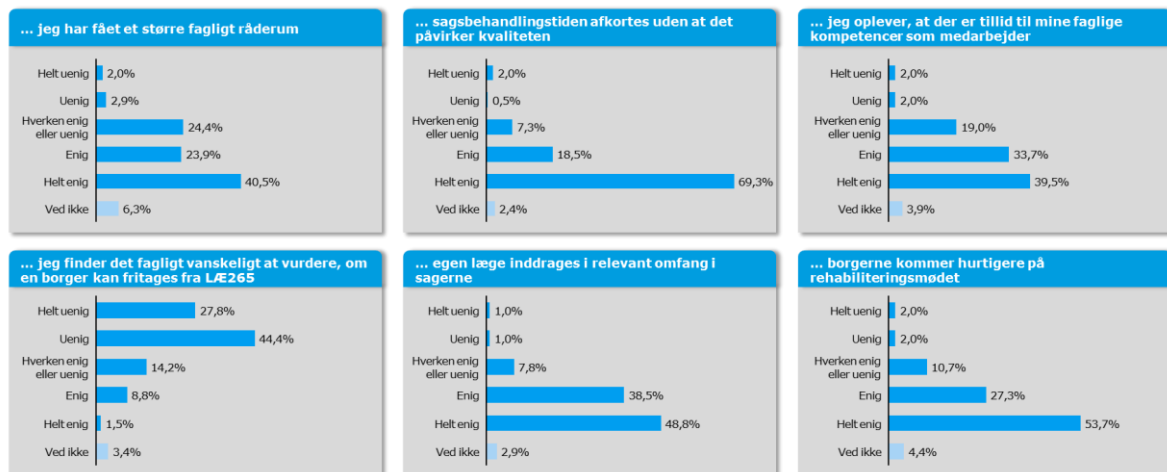
Fordelingen i medarbejdernes besvarelser kan ses i de nedenstående tre figurer:

Figur 5: Brugen af forsøget med LÆ265 og årsager til fritagelse

Figur 6: Medarbejdernes vurdering af forsøget med LÆ265 og betydningen for deres faglighed

Muligheden for fritagelse fra LÆ265 betyder, at:

Figur 7: Medarbejdernes vurdering af forsøget med LÆ265 ift. afbureaukratisering og kvalitet

I hvilken grad vurderer du, at frikommuneforsøget har bidraget til:

